

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต.สามร้อยยอด อ.สามร้อยยอด

จ.ประจวบคีรีขันธ์*

ECO–TOURISM DEVELOPMENT IN SAM ROI YOT, PRACHUAP KHIRIKHAN PROVINCE*

อัจฉราวรรณ เพ็งวันศุกร์**

นรินทร์ สังข์รักษา***

สวรรยา ธรรมอภิพล****

ภวพล คงชุม*****

ธีรศานต์ สหัสสพาศน์*****

ปภักร จรรย์รงค์*****

รมยกรณ์ เอร่าวัน*****

(วันที่รับบทความ: 7 มิถุนายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ: 23 สิงหาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 31 สิงหาคม 2566)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จัดทำเส้นทางและทดลองเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จัดอบรมนักท่องเที่ยวและสื่อความหมาย และจัดกิจกรรมเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชน มีกลุ่มเป้าหมาย 25 คน ผู้อบรม 30 คน และนักท่องเที่ยว 30 คน รวม 85 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก หลักสูตร คู่มือ แบบทดสอบ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความหลากหลายที่เหมาะสมทุกกลุ่ม มีกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ถ้ำ วนาตามธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติ วิถีประมง ไหว้พระ และวังมิณิมาธารอน โดยกำหนดเส้นทางท่องเที่ยว 3 เส้นทาง ผลการทดสอบความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านคุณภาพเส้นทางอยู่ในลำดับสูงที่สุด ผลทดสอบก่อนและหลังการอบรมมีคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้อบรมมีความพึงพอใจในหลักสูตรอยู่ในระดับมาก สันค้ายอดนิคมที่สะท้อนอัตลักษณ์ชุมชนคือ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น และน้ำพริกสมุนไพรที่นักท่องเที่ยวชาวไทยชื่นชอบ

คำสำคัญ: การพัฒนา, การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, สามร้อยยอด

* บทความวิจัย, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

**ดร. สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี Email; atcharawan_mam@hotmail.com

***ศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร Email; narin_324349@yahoo.co.th

****ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร Email; sawanya@ms.su.ac.th

*****ดร. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การประมง คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีเกษตร มหาวิทยาลัยศิลปากร Email; kongchum_p@silpakom.edu

*****ดร. สาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม Email; tirasan.ice@gmail.com

***** นักวิจัยชุมชน

***** นักวิจัยชุมชน

ECO–TOURISM DEVELOPMENT IN SAM ROI YOT, PRACHUAP KHIRIKHAN PROVINCE *

ATCHARAWAN PHENWANSUK**

NARIN SUNGRUGSA***

SAWANYA HAMMAAPIPON****

PAWAPOL KONGCHUM*****

TIRASAN SAHATSAPAS*****

PAPUNGKORN CHANYOUNG*****

ROMAYAKORN ARAWOUN*****

(Received: June 7, 2023; Revised: August 23, 2023; Accepted: August 31, 2023)

ABSTRACT

The purposes of this research and development were to develop eco–tourism activities; manipulate and evaluate the routes of eco–tourism; arrange the storytelling training course for storytellers; and perform the activities to promote local products to tourists. Eighty–five participants, including 25 local residents, 30 trainee and 30 tourists, were purposively selected in this research. The research instruments were in–depth interviewing, guideline and training course, pre–test and post–test and questionnaire. The results were as follows: there were a wide range of outstanding eco–tourism activities for all age groups, including natural landscape, temple and national park for sightseeing and outdoor activities as well as fishermen’s way of life, blue swimming bank and park–running activities; The overall satisfaction of eco–tourism routes arranged into 3 categories were “satisfied” and the highest satisfaction rank was in the quality of roads (“strongly satisfied”) The mean post–test score of storytelling trainee was significantly higher than pre–test score ($P < 0.05$), and they were “satisfied” with the course; for local product suggested that cold–pressed coconut oil and herb fish chili paste were well–accepted and popular among tourists.

Keywords: Development, Eco–Tourism, Sam Roi Yot

* Research article, Faculty of Management Sciences, Silpakorn University

**Dr., Program in Tourism Industry, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University, Email; atcharawan_mam@hotmail.com

***Prof. Dr., Community Management, Faculty of Management Sciences, Silpakorn University Email; narin_324349@yahoo.co.th

****Assist Prof. Dr., Community Management, Faculty of Management Sciences, Silpakorn University Email; sawanya@ms.su.ac.th

*****Dr., Fisheries Science Program, Faculty of Animal Sciences and Agricultural Technology, Silpakorn University Email; kongchum_p@silpakorn.edu

***** Dr., Community Management, Faculty of Management Sciences, Silpakorn University Email; tirasan.ice@gmail.com

*****Community Researcher

*****Community Researcher

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่สร้างรายได้และเศรษฐกิจของชุมชน ที่ประเทศไทยกำหนดนโยบายการท่องเที่ยว ดังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เน้นยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันกันได้อย่างยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2563) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศในด้านการท่องเที่ยวและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) ที่เน้นความยั่งยืนตามแนวคิดของ SGDs (The National Economics and Social Development Council, 2021) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์การจัดทำยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในประเด็นด้านการท่องเที่ยว คือ การพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และการสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับสินค้าและบริการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ด้านการท่องเที่ยว สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนท้องถิ่นเพื่อก่อให้เกิดการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวให้สามารถคืนประโยชน์สู่ท้องถิ่น จึงเห็นได้ว่าภาพรวมศักยภาพของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์พบว่า ด้านเศรษฐกิจนั้นมีศักยภาพที่โดดเด่นในด้านการท่องเที่ยว เกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการค้าปลีก ส่วนในด้านทุนทางสังคมมีทั้งภูมิปัญญา องค์ความรู้ และประเพณีวัฒนธรรม ซึ่งจังหวัดได้กำหนดวิสัยทัศน์ “เมืองท่องเที่ยวทรงคุณค่าระดับนานาชาติ เกษตรปลอดภัย ด่านสิงขรระเบียบเศรษฐกิจแห่งอนาคต สังคมพาสักกายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (Prachuap Khiri Khan Governor's Office, 2021)

อำเภอสามร้อยยอด เนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 888.62 ตารางกิโลเมตร การปกครองดูแลรวม 5 ตำบล จำนวน 40 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน 11,469 ครัวเรือน จำนวนประชากร 44,996 คน แยกเป็นชาย 22,340 คน หญิง 22,517 คน มีสภาพภูมิประเทศลาดเอียงจากตะวันตกไปทางตะวันออก ด้านทิศตะวันตกเป็นพื้นที่สูง ดินภูเขาและเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่เรียกว่า “ทุ่งสามร้อยยอด” เป็นทุ่งบริเวณกว้างมีน้ำขังตลอดทั้งปี ซึ่งเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำและนกนานาชนิด ชาวบ้านที่อาศัยติดกับบริเวณนี้ทำการประมงน้ำจืดเป็นอาชีพหลัก รองลงมาคือ การปลูกพืชไร่และพืชสวน พื้นที่โดยทั่วไปจะเป็นดินเค็มเพราะติดกับทะเล มีคลองบางปูไหลผ่านตามแนวชายเขา (Sam Roi Yot Subdistrict Administrative Organization, 2021) นอกจากนี้ยังมีชุมชนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว อาทิ ชุมชนบ้านห้วยตาลแถว หมู่ที่ 5 ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด ได้น้อมนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรมาดำเนินงานในทุกกิจกรรมของหมู่บ้าน และมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในหมู่บ้านและชุมชนเป็นหลักสำคัญ ส่วนตำบลสามร้อยยอดที่ได้รับการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนจาก “โครงการฟื้นฟูและยกระดับเศรษฐกิจชุมชนและสังคมตำบลสามร้อยยอดแบบบูรณาการ” ซึ่งได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ภายใต้โครงการ “มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ (U2T)” เพื่อดำเนินงานด้านการส่งเสริมและฟื้นฟู

เศรษฐกิจเพื่อลดผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 ตามนโยบายรัฐบาล การดำเนินงานโครงการฟื้นฟูและยกระดับเศรษฐกิจชุมชนและสังคมตำบลสามร้อยยอดแบบบูรณาการ คณะทำงานของมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ให้การฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดกลุ่มอาชีพและจัดตั้งกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน ได้แก่ การฝึกอบรมการทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น การเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดนางฟ้า การแปรรูปผลผลิตหอยดอง การทำน้ำพริกสมุนไพรปลาทะเล และสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (Kaunchum et al.,2021) นอกจากนี้ ยังได้มีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวรองรับการท่องเที่ยวของชุมชนตำบลสามร้อยยอด ชุมชนแห่งนี้มีจุดเด่นและมีความเข้มแข็งของชุมชนมีการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาในหลายมิติที่สำคัญ ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ ซึ่งเป็นสถาบันการเงินชุมชนที่เข้มแข็ง รวมทั้งการรวมกลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา สภาผู้นำหมู่บ้านที่เข้มแข็ง มีคลังสมอง และเป็นหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว มีศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว กิจกรรมต่าง ๆ มีความโดดเด่นในด้านของการท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา และส่งเสริมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ (Sam Roi Yot Sub-district Administrative Organization ,2021) ที่เชื่อมโยงกับการจัดตั้งธนาคารปูม้าในตำบลสามร้อยยอดถึง 4 แห่ง คือ ธนาคารปูม้าชุมชนบ้านใหม่ หมู่ 1 ธนาคารปูม้าชุมชนบ้านหนองข้าวเหนียว หมู่ 2 ธนาคารปูม้าชุมชนบ้านพุใหญ่ หมู่ 3 และธนาคารปูม้าชุมชนบ้านบางปู หมู่ 8 (Kaunchum et al.,2020) ดังนั้น มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงได้เลือกชุมชนตำบลสามร้อยยอดแห่งนี้ในการดำเนินงานโครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ (U2T) (Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation,2021) ประกอบกับตำบลแห่งนี้เป็นต้นแบบของจุดเด่นในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และหลังยุควิถีชีวิตถัดไป (Next Normal) นักท่องเที่ยวมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการท่องเที่ยวแบบขับรถเที่ยวด้วยตนเอง (Self-Drive Tourism) และเน้นความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว และการมีมาตรการในการป้องกันโรคโควิด 19 มากขึ้น (Sungrugsa et al.,2021)

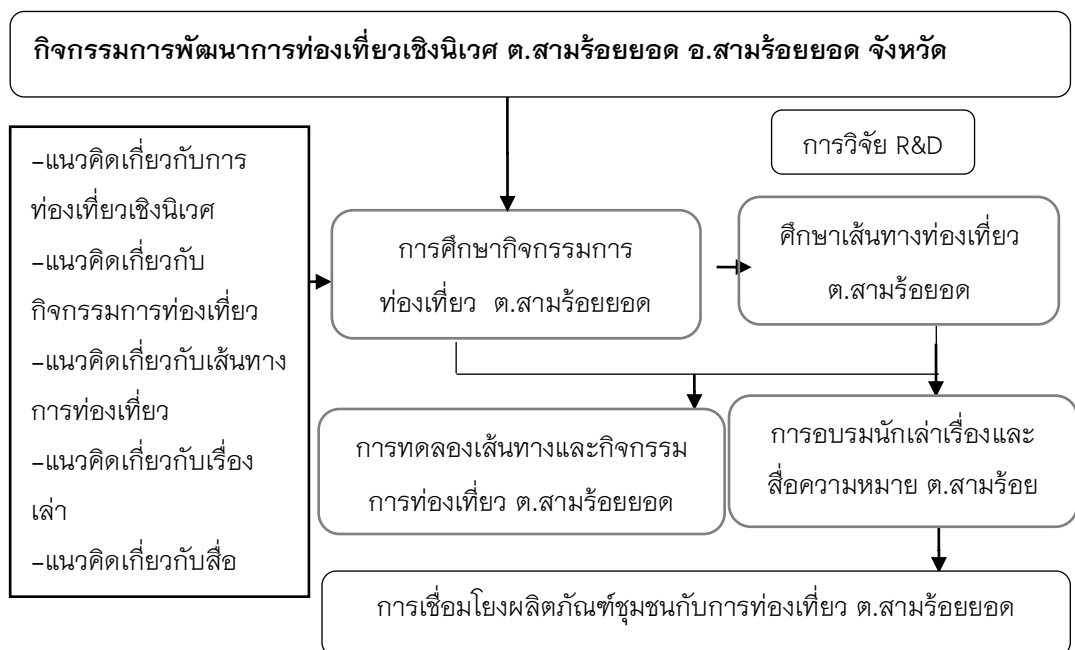
ดังนั้น คณะนักวิจัยร่วมกับศูนย์วิจัยชุมชนเมืองเพชรบุรี ต้องการสร้างเครือข่ายและขยายผลจากศูนย์วิจัยชุมชนเพชรบุรีสู่เครือข่ายการท่องเที่ยวของตำบลสามร้อยยอด ในการต่อเติมเสริมฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ แต่ที่ผ่านมามีการวิเคราะห์ Gab Analysis Problem พบว่า ในเรื่องของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีจุดเด่นด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่ดีแต่ยังขาดการพัฒนาศักยภาพของชุมชน ในด้านกิจกรรม เส้นทาง และการอบรมนักท่องเที่ยวในเสน่ห์อัตลักษณ์สามร้อยยอด และการเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว โดยศูนย์วิจัยชุมชนเมืองเพชรบุรีของเครือข่ายวิจัยภูมิภาค : ภาคกลาง เพื่อสร้างเครือข่าย และส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เกิดการเสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้อย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ ต.สามร้อยยอด อ.สามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อจัดทำเส้นทางและทดลองเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ ต.สามร้อยยอด อ.สามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อจัดอบรมนักท่องเที่ยวและสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ ต.สามร้อยยอด อ.สามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์
4. เพื่อจัดกิจกรรมเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ ต.สามร้อยยอด อ.สามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

โดยคณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development : R&D) เก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการศึกษากิจกรรมที่มีอยู่เดิมและสร้าง

กิจกรรมใหม่ ๆ เช่น ธนาคารปฐมา กิจกรรมการวิ่ง เป็นต้นกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 10 คน หรือจนข้อมูลอิ่มตัว (Saturated Data) ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) และแบบลูกบอลหิมะ (Snowball Technique) โดยมีเกณฑ์การเลือก ได้แก่ 1) ผู้ประกอบการในพื้นที่ 2) ผู้ที่มีความรู้ในพื้นที่ 3) ผู้สนใจ ทั้งนี้กลุ่มเป้าหมายต้องอยู่ในพื้นที่ศึกษาวิจัยอย่างน้อย 1 ปี เครื่องมือที่ใช้ การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และการสำรวจพื้นที่ การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ทั้งจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มและการสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำเส้นทางและทดลองเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 15 คน ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยมีเกณฑ์การเลือก ได้แก่ 1) ผู้นำชุมชน มัคคุเทศก์ ผู้นำชม นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว 2) นักท่องเที่ยวชาวไทย และ 3) ผู้สนใจ เครื่องมือที่ใช้ แบบประเมินความพึงพอใจเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยว การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 จัดอบรมนักเล่าเรื่องและสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย การอบรม 1 รุ่น จำนวน 30 คน โดยมีเกณฑ์การเลือกจากผู้สนใจ เครื่องมือที่ใช้ หลักสูตร คู่มือ แบบทดสอบ และแบบประเมินผลการอบรม การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test แบบไม่อิสระจากกัน แล้วนำไปวิเคราะห์และประมวลผล คำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 4 กิจกรรมเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์ และการถอดบทเรียนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริโภค ผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ผู้นำชุมชน ผู้นำชม นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวจำนวน 30 คน และผู้ประกอบการธนาคารปฐมาจำนวน 4 กลุ่ม ใช้การเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ วิธีการสังเกตในการเข้าร่วมกิจกรรม อุปกรณ์ในการถ่ายทำจำนวน 1 คลิป และแนวทางการถอดบทเรียนการดำเนินงานโครงการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์และแบบ After Action Review : AAR และการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การสังเกต และสรุปผลการจัดทำคลิปวิดีโอ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของเดิม ได้แก่ กิจกรรมชมธรรมชาติ ทะเล ชายหาด เกาะ ถ้ำ อุทยานแห่งชาติ กิจกรรมไหว้พระวัดหนองข้าวเหนียว (กิจกรรมนมัสการพระ

เกจิอาจารย์) วัดพุน้อย (กิจกรรมไหว้พระขอพรพระพุทธรูปสามร้อยยอด ไหว้พระใหญ่เสริมบารมี) วัดหุบ
ตาโคตร (กิจกรรมพระศักดิ์สิทธิ์ พุทธอุทยาน) หาดบางปู (กิจกรรมท่องเที่ยวแบบจุใจ) และถ้ำพระยา
นคร (กิจกรรมกางเต็นท์ และพระอาทิตย์ตกดิน) และพัฒนากิจกรรมใหม่ได้แก่ กิจกรรมเชิงนิเวศ
กิจกรรมวิ่ง Park Run กิจกรรมรณรงค์ (กะปิ) กิจกรรมตกปลา ตกหมึก (เฉพาะกลางวัน) การกางเต็นท์
วิธีประมง หาดสามร้อยยอด กิจกรรมชมเกาะ (รวมหาดสามร้อยยอด) ธนาคารปูม้า กิจกรรมอนุรักษ์
ปูม้า 4 แห่ง หมู่บ้านชาวประมง (กิจกรรมวิถีชีวิตประมงพื้นบ้าน)

2. ผลการจัดทำเส้นทางและทดลองเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คณะนักวิจัยได้จัดทำเส้นทางทั้งระยะสั้น 2 วัน 1 คืน และระยะยาว 3 วัน 2 คืนและทดลองเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งได้สำรวจเส้นทาง มีกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งผ่านการพิจารณาจากคนในพื้นที่ และการทดลองจริงโดยมีกิจกรรมเชิญนักท่องเที่ยวมาทดสอบเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 เส้นทางกรุงเทพ-ปราณบุรี-แม่น้ำปราณบุรี-หาดแหลมศาลา-ถ้ำพระยานครุฑอุทยานราชภักดี-วัดห้วยมงคล (นรินทร์ สังข์รักษา และคณะ, 2564)

2.1 ผลการทดลองเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตารางที่ 1 แสดงผลสำรวจความพึงพอใจของการจัดทดลองเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ	อันดับ
1. คุณภาพของถนน	4.65	0.84	มากที่สุด	1
2. จุดแวะพักที่น่าสนใจระหว่างทาง	4.42	0.72	มาก	4
3. สิ่งอำนวยความสะดวกสบายตามจุดแวะพัก เช่น อาหารและเครื่องดื่ม	4.51	0.68	มากที่สุด	2
4. สิ่งอำนวยความสะดวกสบายตามจุดแวะพัก เช่น ห้องน้ำ และของฝาก	3.54	0.74	มาก	7
5. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย	4.48	0.65	มาก	3
6. ข้อมูลท่องเที่ยวระหว่างทาง	3.78	0.58	ปานกลาง	5
7. ป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยว	3.75	0.54	ปานกลาง	6
8. ป้ายบอกระยะทางเข้าสู่ตัวตำบลสามร้อยยอด	3.34	0.55	ปานกลาง	9
9. ที่พัก	4.51	0.74	มากที่สุด	2
10. ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว	3.40	0.54	ปานกลาง	8
เฉลี่ย	4.04	0.66	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในการทดสอบเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) ลำดับสูงที่สุดในด้านคุณภาพถนนอยู่ในลำดับสูงสุด ($\bar{X}=4.65$) รองลงมาด้าน สิ่งอำนวยความสะดวกสบายตามจุดแวะพัก เช่น อาหารและเครื่องดื่ม ($\bar{X}=4.65$) และด้านที่ต่ำที่สุด คือ ป้ายบอกระยะทางเข้าสู่ตัวตำบลสามร้อยยอด ($\bar{X}=3.40$)

3. ผลการอบรมนักท่องเที่ยวและสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมนักท่องเที่ยวและสื่อความหมาย

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	df	t	Sig
ก่อนอบรม	30	15	7.52	0.92	น้อย	29	5.647*	0.000
หลังอบรม	30	15	10.10	0.64	ปานกลาง			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของผู้อบรมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมนักร้องและสื่อความหมาย

ความพึงพอใจที่มีต่อการอบรม เชิงปฏิบัติการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	อันดับที่
1. ด้านการจัดอบรม	4.44	0.819	มาก	2
2. หัวข้อ/เนื้อหา/ความรู้ที่ได้จากการอบรม	4.42	0.723	มาก	1
รวม	4.43	0.771	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการอบรมในภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.771) หัวข้อ/เนื้อหา/ด้านการจัดอบรม ($\bar{X}=4.44$) อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมา ความรู้ที่ได้จากการอบรม ($\bar{X}=4.42$)

4.ผลการจัดกิจกรรมเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชน และจัดทำคลิปวิดีโอธนาคารปูม้า เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด การจัดกิจกรรมเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชนกับการท่องเที่ยวจากโครงการ U2T ที่ทางทีมวิจัยได้ดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในตำบลสามร้อยยอด มีของฝากที่ได้จัดอบรมให้กับคนในชุมชนและผู้สนใจ 4 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น หอยดอง การเพาะเห็ด และน้ำพริกสมุนไพรปลาทะเล การจัดกิจกรรมเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชนกับการท่องเที่ยว โดยประสานความร่วมมือกับวิสาหกิจชุมชนตามศาสตร์พระราชหัตถ์ (ศูนย์โอท็อปหัตถ์) (หนูจวบ) ซึ่งเป็นศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สำคัญ ตั้งอยู่ในใจกลางของหัตถ์ ตรงข้ามกับเทศบาลเมืองหัตถ์ ซึ่งนักท่องเที่ยวและคนที่สนใจสามารถแวะชม ชิม ช้อป สินค้าต่าง ๆ ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ โดยนำผลิตภัณฑ์บางส่วนมาจัดแสดงและทดสอบตลาด ซึ่งพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาซื้อสินค้ามีความพึงพอใจในตัวผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของน้ำมันสกัดเย็นเป็นลำดับแรก ส่วน หอยดอง เห็ด และน้ำพริกสมุนไพรปลาทะเลอาจยังเป็นของใหม่ แต่หอยดอง และน้ำพริกสมุนไพรปลาทะเลมีรสชาติดี กลมกล่อม และเห็ดสดเก็บได้ไม่นาน แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยก็ซื้อกลับไป เนื่องจากส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ ใช้เวลาเดินทางไม่นาน และมีข้อเสนอว่าอาจต้องปรับปรุงเรื่องของบรรจุภัณฑ์และเรื่องเล่า (Story) ของที่มา และบ่งบอกถึงการท่องเที่ยวของพื้นที่สามร้อยยอดด้วย โดยเฉพาะธนาคารปูม้า เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ไปเยี่ยมชม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของเดิม ได้แก่ กิจกรรมชมธรรมชาติ ทะเล ชายหาด เกาะ ถ้ำ อุทยานแห่งชาติ กิจกรรมไหว้พระวัดหนองข้าวเหนียว (กิจกรรมนมัสการพระเกจิอาจารย์) วัดพุน้อย (กิจกรรมไหว้พระขอพรพระพุทธรูปสามร้อยยอด ไหว้พระใหญ่เสริมบารมี) วัดหุบตาโคตร (กิจกรรมพระศักดิ์สิทธิ์ พุทธอุทยาน) หาดบางปู (กิจกรรมท่องเที่ยวแบบจุใจ) และถ้ำพระยานคร (กิจกรรมกางเต็นท์ และพระอาทิตย์ตกดิน) และพัฒนากิจกรรมใหม่ ได้แก่ กิจกรรมเชิงนิเวศ

กิจกรรมวิ่ง Park Run กิจกรรมรณรงค์ (กะปิ) กิจกรรมตกปลา ตกหมึก (เฉพาะกลางคืน) การกางเต็นท์ วิธีประมง หาดสามร้อยยอด กิจกรรมชมเกาะ (รวมหาดสามร้อยยอด) ธนาคารบูม้า กิจกรรมอนุรักษ์ปูม้า 4 แห่ง หมู่บ้านชาวประมง (กิจกรรมวิถีชีวิตประมงพื้นบ้าน) ซึ่ง Rolf Buckley (1994) กล่าวถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ด้าน คือ 1) องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ (Nature-based Tourism) คือ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ทั้งนี้รวมกับแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ 2) องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการบริหารจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมไปถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต

2. ผลการจัดทำเส้นทางและทดลองเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คณะนักวิจัยได้จัดทำเส้นทางทั้งระยะสั้น 2 วัน 1 คืน ระยะกลาง 2 วัน 2 คืน และระยะยาว 3 วัน 2 คืน ละทดลองเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งได้สำรวจเส้นทาง มีกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งผ่านการพิจารณาจากคนในพื้นที่ และการทดลองจริงโดยมีกิจกรรมเชิญนักท่องเที่ยวมาทดสอบเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก **ส่วนผลการทดลองเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ** นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในการทดสอบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับสูงที่สุดในด้านคุณภาพอยู่ในลำดับสูงที่สุด รองลงมาด้าน สิ่งอำนวยความสะดวกสบายตามจุดแวะพัก เช่น อาหารและเครื่องดื่ม และด้านที่ต่ำที่สุด คือ บ้ายสาธารณะทางเข้าสู่ตัวตำบลสามร้อยยอด นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ร่วมทำการทดสอบเส้นทางและกิจกรรม ให้ความเห็นตรงกันในเรื่องของป้ายบอกระยะทางเข้าสู่ตัวตำบลสามร้อยยอด และศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวที่มีสำนักงานอยู่แต่ขาดข้อมูลไม่มีการดำเนินการแต่อย่างใด นักท่องเที่ยวใช้วิธีการหาแหล่งข้อมูลท่องเที่ยวจากแหล่งข้อมูลออนไลน์เท่านั้น ทำให้ไม่สะดวกในเรื่องของการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวย่อยๆ ตามกิจกรรมที่สนใจ รวมถึงห้องน้ำสาธารณะไม่มี หากนักท่องเที่ยวต้องการใช้ห้องน้ำ จะเป็นในลักษณะการแวะตามร้านอาหารหรือร้านกาแฟเท่านั้น นอกจากนี้ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย สอดคล้องกับ Yananan et al., (2021) ที่พบว่า ผลการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ได้เส้นทางท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวคุณภาพในการขับรถด้วยตนเอง คือ (1) จังหวัดเพชรบุรี มี 2 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1 City Tour และเส้นทางที่ 2 Romantic Road เป็นเส้นทางการศึกษาาระบบนิเวศ ป่าชายเลน ชมความสมบูรณ์ของธรรมชาติ (2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มี 3 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1 หัวหิน (เมืองแห่งความสุขและการพักผ่อน) เส้นทางที่ 2 เมืองสามอ่าวประจวบคีรีขันธ์ (เมืองแห่งการพักผ่อน) และเส้นทางที่ 3 บ้านกรูด (ธรรมชาติรังสรรค์) เป็นเส้นทางท่องเที่ยวนี้ตอบสนองสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใส่ใจด้านสิ่งแวดล้อม (3) จังหวัดชุมพร มี 3 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1 หาดทรายรี (Must Go) เส้นทางที่ 2 ห่มหาปะทิว (ทะเลสวย น้ำใสหาดทรายขาว) และเส้นทางที่ 3 หาดทุ่งวัวแล่น (นอนชิว

ชมวิวะทะเล) ด้วยกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบเนิบนาบ (Slow life) (4) จังหวัดระนอง มี 1 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1 รักษาสุขภาพ ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวผ่านการทดลองจากนักท่องเที่ยวคุณภาพ มุ่งเน้นกิจกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ตรงต่อนักท่องเที่ยว ทั้งนี้สอดคล้องกับแรงจูงใจ (Motivation) ที่สำคัญ 4 ด้าน คือ (McIntosh and Goeldner, 1986) แรงจูงใจทางด้านกายภาพ (Physical Motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการพักผ่อนทางร่างกายและจิตใจให้สดชื่น บำรุงรักษาสุขภาพร่างกาย การเล่นกีฬา การทำกิจกรรมตามชายหาด การพักผ่อนหย่อนใจด้วยการบันเทิง เช่น การอาบน้ำแร่ การร่วมกิจกรรมการกีฬา เป็นต้น

3. ผลการอบรมนักเล่าเรื่องและสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คณะแผนกก่อนการอบรม (Pre-test) ของผู้อบรมกิจกรรมนักเล่าเรื่องและสื่อความหมายฯ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 7.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.92 อยู่ในระดับน้อย และหลังการอบรมได้ทดสอบหลังการอบรม (Post-test) มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 10.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.64 อยู่ในระดับปานกลาง จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน ส่วนผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนการอบรมและหลังการอบรมด้วย t-test แบบไม่อิสระจากกัน (dependent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า เมื่อทดสอบสถิติที่ พบว่า $t = 5.647$, $Sig = 0.00$ แสดงให้เห็นว่าคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการอบรมในภาพอยู่ในระดับมาก หัวข้อ/เนื้อหา/ด้านการจัดอบรม อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมา ความรู้ที่ได้จากการอบรม และสอดคล้องกับ Sungrugs et al. (2021) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างนวัตกรรมนักเล่าเรื่อง สื่อความหมาย และนันทนาการชุมชนเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนในจังหวัดกาญจนบุรี ที่พบว่า วิเคราะห์รูปแบบการสร้างนักเล่าเรื่อง สื่อความหมาย และกิจกรรมนันทนาการชุมชน ได้รูปแบบ “EDU-KANS Model” ประกอบด้วย 1) Effort-E (ความอุตสาหะ) 2) Driving Forces-D (แรงขับ/พลังภายใน) 3) Universal-U (ความเป็นสากล) 4) Knowledge Inquiry for Experience -K (การแสวงหาความรู้จากประสบการณ์) 5) Attraction -A (แหล่งท่องเที่ยวที่มีเสน่ห์) 6) Networking-N (เครือข่ายวิชาการ) และ 7) Self-developing-S (การพัฒนาตนเอง) ที่ผ่านการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผลการทดลองประเมิน กิจกรรมนักเล่าเรื่องและสื่อความหมายครู ก และครู ข ในการอบรมนักเล่าเรื่อง สื่อความหมาย และกิจกรรมนันทนาการชุมชน รวม 10 โรงเรียน พบว่า มีคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการอบรมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการจัดกิจกรรมเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชน และจัดทำคลิปวิดีโอธนาคารปูม้า เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด การจัดกิจกรรมเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชนกับการท่องเที่ยว จากโครงการ U2T ที่ทางทีมวิจัยได้ดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในตำบลสามร้อยยอดที่ของฝาก ที่ได้จัดอบรมให้กับคนในชุมชนและผู้สนใจ 4

ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น หอยดอง การเพาะเห็ด และน้ำพริกสมุนไพรปลาทะเล การจัดกิจกรรมเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชน กับการท่องเที่ยว โดยประสานความร่วมมือกับวิสาหกิจชุมชน ตามศาสตร์พระราชาทหหิน (ศูนย์โอบอปปหหิน) (หนูจวบ) ซึ่งเป็นศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สำคัญตั้งอยู่ในใจกลางของทหหิน ตรงข้ามกับเทศบาลทหหิน ซึ่งนักท่องเที่ยวและคนที่สนใจสามารถแวะชม ชิม ซื้อสินค้าต่าง ๆ ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ โดยนำผลิตภัณฑ์บางส่วนมาจัดแสดงและทดสอบตลาดปรากฏว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาซื้อสินค้ามีความพึงพอใจในตัวผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของน้ำมันสกัดเย็นเป็นลำดับแรก ส่วน หอยดอง เห็ด และน้ำพริกสมุนไพรปลาทะเลอาจยังเป็นของใหม่ แต่หอยดองและน้ำพริกสมุนไพรปลาทะเลมีรสชาติดี กลมกล่อม และเห็ดสดเก็บได้ไม่นาน แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยก็ซื้อกลับไป เนื่องจากส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ ใช้เวลาเดินทางไม่นาน และมีข้อเสนอว่าอาจต้องปรับปรุงเรื่องของบรรจุภัณฑ์และเรื่องเล่า (Story) ของที่มา และบ่งบอกถึงการท่องเที่ยวของพื้นที่สามร้อยยอดด้วย โดยเฉพาะธนาคารปูม้า เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ไปเยี่ยมชม จึงเห็นได้ว่าสินค้าหลายตัวเป็นที่นิยม ได้แก่ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น และน้ำพริกสมุนไพรปลาทะเลที่เป็นของใช้ ของฝาก และของกิน แต่เห็ดและหอยดองอาจมีจำหน่ายทั่วไปในเพชรบุรีและทหหิน อาจจะไม่นิยมมากนักเนื่องจากในภาวะโควิด 19 สอดคล้องกับ Junlarick et al. (2021) ได้วิจัย การพัฒนาสินค้าชุมชนบนฐานอัตลักษณ์ทุนทางวัฒนธรรมเพื่อเป็นของฝากของที่ระลึกในการท่องเที่ยวและบริการในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ที่พบว่า การสร้างช่องทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชนในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตกด้วยการท่องเที่ยวแบบขับรถเที่ยวด้วยตนเอง กำหนดกลยุทธ์เส้นทางและกิจกรรมทดสอบ Self-Drive Tourism ในการท่องเที่ยวจำนวน 30 คน ที่กำหนดตามเส้นทาง “Thailand Riviera” สอดคล้องกับ Srisaeng et al. (2021) ได้วิจัย การพัฒนารูปแบบการตลาดเชิงรุก การประชาสัมพันธ์ และแบรนด์การท่องเที่ยว ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ที่พบว่า รูปแบบการตลาดและการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในพื้นที่ท่องเที่ยว Thailand Riviera ได้ว่าควรใช้ “กลยุทธ์การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบขับรถด้วยตัวเอง (Self-Drive Tourism)” เพื่อให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวใน Thailand Riviera ได้อย่างสะดวก ได้สัมผัสวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน สนับสนุนร้านค้า ร้านอาหารและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นในชุมชน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา ททท. และ อพท. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ควรสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นปัญหา คือ ห้องน้ำสาธารณะ ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการสร้างจุด Check In การประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการตลาดของตำบลสามร้อยยอด รวมถึงการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด และเขตพื้นที่ฝั่งทะเลตะวันตก เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพและรายได้ให้กับคนในชุมชน ท้องถิ่น

2. สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาควรเน้นการสร้างทักษะชีวิต (Life Skill) การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว ค้นหาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่น เน้นความปลอดภัยและสุขอนามัย ในการท่องเที่ยวชุมชนที่รูปแบบพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในยุค COVID-19 ที่จะต้องสร้างความเชื่อมั่นและเชื่อถือให้กับนักท่องเที่ยว

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพื้นที่พิเศษ 8 รับผิดชอบพื้นที่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก (อพท.8) ควรส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ประเภทของฝากของที่ระลึกใหม่ ๆ ที่โดดเด่น การตลาดควบคู่กับการท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งการท่องเที่ยวได้หยุดชะงักมากกว่า 2 ปี รวมถึงการสนับสนุน การตลาดในพื้นที่และการตลาดออนไลน์ ซึ่งในพื้นที่มีผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจสามารถเป็นของใช้ ของฝากได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการขยายผลการวิจัยการจัดกิจกรรม เส้นทางท่องเที่ยวแก่นักเลาเรือและสื่อความหมาย เพื่อสร้างรายได้ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อส่งเสริมรายได้และกระตุ้นการท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. ควรมีการขับเคลื่อนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภท ของฝาก ของที่ระลึกที่มีอัตลักษณ์ แปรนัยของตำบลสามร้อยยอด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ความน่าสนใจ ที่สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับคนทุกกลุ่มวัยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมถึงการสร้างเครือข่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและเครือข่ายการท่องเที่ยวในกลุ่ม “จตุรภาคี” ทั้งสถานศึกษาภาครัฐ ภาคเอกชนต่างๆ ชุมชน และองค์กรชุมชน

3. ควรมีการศึกษารูปแบบการปรับตัวของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และรูปแบบพฤติกรรมและความเต็มใจจ่ายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวคุณภาพหลังยุค COVID-19

References

- Buckley, R. A *Framework for Ecotourism*. Annals of Tourism Research, 21 (1994), 16–20.
- Department of Tourism. (2016). *Manual Evaluation of Quality Standard for Ecotourism Attractions*. Bangkok: Ministry of Tourism and Sports.
- Diamantis, D. *Ecotourism: Management and Assessment*. London: Thomson. 2004. Fennell, D. *Ecotourism: An Introduction*. London: Routledge.1999.
- Esichaikul, R. (1999). Teaching Documents, *Distance Training Series Sustainable Community Tourism Management Course*. Department of Tourism Ministry of Tourism and Sports.
- Esichaikul, R. and Chansawang R. (2017). Development of Ecotourism Attraction Standards in Thailand. Dusit Thani College Journal Vol.11 Special Issue May 2017: 1–17.

- Junlarick, W, et al. (2021). Development of community products based on cultural capital identity as souvenirs for tourism and services in the West Coast Tourism Development Area. Bangkok: Program Management Unit on Competitiveness (PMUC).
- Kongchum, P, et al. (2021) The Expansion of Blue Swimming Crab Bank in the West Coast of the Gulf of Thailand in Phetchaburi and Prachuap Khiri Khan Region for Sustainable Coastal Resource Restoration (Project Report). National Research Council of Thailand.
- McIntosh, R. and Goeldner, C. (1986). *Tourism Principles, Practices, Philosophies*.5th (ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation (MHESI) (2021). Go to know U2T University towards Tambon build to job and revenue for community. accessed May 2022 accessible from <https://www.nxpo.or.th/th/8089/>.
- National Economic and Social Development Council. (2021). Draft National Economic and Social Development Plan. No. 13 (2022–2026). Bangkok: NESDC.
- Prachuap khiri khan Governor’s Office. (2021). General information of Prachuap Khiri Khan Province. Prachuap khiri khan: Prachuap khiri khan Governor’s Office.
- Ralf Buckley. (2009). *Ecotourism: Principles and practices*. Australia : CABl.
- Rubsiricharoen C. (2009). The Application of Free Association as Technique in Narrative Research: A Case Study of Domestic Violence Offenders and Victims. Degree of master of social work in research. Department of Social Work, Faculty of Social Administration, Thammasat University.
- Sam Roi Yot Subdistrict Administrative Organization. (2021). General information of Sam Roi Yot. Prachuap khiri khan: Sam Roi Yot Subdistrict Administrative Organization.
- Scott, J. (2002). Social Class and Stratification in Late Modernity. *Acta Sociologica* ,45 (1), 23–35.
- Srisaeng, P, et al. (2021). Developing an aggressive marketing model public relations and travel brands in the West Coast Tourism Development Zone. Bangkok: Program Management Unit on Competitiveness (PMUC).
- Sungruga N, et al. (2018). The research report on finding and creating added value from identity and story–telling of community. Bangkok: Department of Tourism, Ministry of Tourism and Sports.
- Sungruga, N, et al. (2021). Developing a model for creating innovative storytellers, interpreters, and community recreation to enhance vocational skills experience and lifelong learning

- among learners in Kanchanaburi Province. Bangkok: Program Management Unit on Area Based Development.
- Sungrugsa, N, et al. (2021). Integration for Increasing Local Income from Quality Tourist with High Purchasing Power in the Royal Coast. Bangkok: Program Management for Competitiveness (PMUC).
- Thailand Institute of Scientific and Technological Research. (1997). Actions to set policies Ecotourism. Bangkok: (TISTR).
- Thongkamnush, T. (2016). Guideline for management activities of Tourism: Case study Kaow Hong Market Bang PA MA District Supanburi Province. Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi.
- Thongwilai, B. (2016). Exploratory factor analysis of Travel routes for Thai tourists in Pranburi, Prachuab Khiri Khan province. Bangkok University.